

gene forelå den 11. maj 1999 sent på dagen og der blev lukket for udvalgets spørgsmål den 12. maj 1999 kl. 12, har det heller ikke været muligt at stille de ønskede spørgsmål.

Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker ikke at have lod og del i lovforslaget og vil derfor undlade at stemme vedrørende samtlige ændringsforslag.

Om indholdet af ændringsforslagene skal Venstre og Det Konservative Folkeparti indledningsvis udtale, at man ikke finder, at ændringsforslagene ændrer lovforslaget på en måde, der giver identitetsproblemer.

Mindretallet finder i øvrigt ændringen af § 3 besynderlig. Karakteren af venstrefløjens aktiviteter skal alene undersøges og føre til en redegørelse, hvorimod der med hensyn til PET's virksomhed skal foretages en vurdering med henblik på at belyse, om PET's virksomhed har været lovlig.

Ud over, at der her sker en uhensigtsmæssig sammenblanding af en historisk og en retlig undersøgelse, forekommer det besynderligt, at man på forhånd bestemmer, at PET's formodede ulovlighed skal undersøges, medens en sådan vurdering af de registrerede personer er udelukket.

Denne skævhed stemmer imidlertid udmærket med regeringens uvilje til overhovedet at undersøge f.eks. Stasi-arkiverne.

Kort sagt kan man sige, at regeringen indleder en undersøgelse, der minder om en strafferetlig undersøgelse mod PET, oven i købet uden de fornødne retsgarantier, men afviser at foretage noget lignende over for personer, der måtte have overtrådt straffelovens kapitel 12 og 13 ved f.eks. at være agent for en fremmed magt. Der henvises til bemærkningerne ovenfor om statsministerens svar i Folketingets spørgetid og svar på spørgsmål nr. 110, optrykt som bilag til betænkningen, hvoraf det fremgår, at det ikke er et selvstændigt formål med undersøgelsen at afdække aktiviteter på de politiske yderfløje. Det skal dog bemærkes, at dette svar er afgivet, inden ændringsforslagene blev stillet.

De øvrige ændringsforslag bekræfter den opfattelse, idet medlemmer af politiske partier ikke har pligt til at afgive forklaring eller aflevere dokumenter. Frivilligheden fremhæves udtrykkeligt i bemærkningerne til ændringsforslagene.

Derved vil denne del af undersøgelsen kunne styres af de pågældende politiske partier, der

selv kan vælge, hvem der skal afgive forklaring, og hvilke håndplukkede dokumenter der skal udleveres. Undersøgelsen vil derfor alene indeholde halve sandheder arrangeret af de pågældende partier selv.

Venstre og Det Konservative Folkeparti finder disse beskyttelseshensyn meget mærkværdige og betragter denne del af undersøgelsen som en begrænsning af PET's og anklagemyndighedens fremtidige muligheder for at indlede straffesager mod kriminelle personer og som et udtryk for regeringens ønske om at skjule kriminelle aktiviteter og holde hånden over kriminelle personer, der har handlet mod Danmarks interesser.

Afslutningsvis bemærker Venstre og Det Konservative Folkeparti, at bestemmelsen om, at nærmere angivne forhold efter 1989 kan undersøges, i sig selv indeholder en nærliggende mulighed for konflikter mellem kommissionens medlemmer.

Et mindretal inden for dette mindretal (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) vil hverken have lod eller del i et forslag af denne art. Mindretallet vil derfor stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag og vil stemme imod lovforslaget ved 3. behandling. I øvrigt henvises til CD's indlæg ved lovforslagets behandlinger i Folketingssalen.

Et tredje mindretal (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 2, 3 og 5-7 stillede ændringsforslag. Skulle ændringsforslag nr. 3 ikke blive vedtaget, vil dette mindretal stemme for det under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Det er dette mindretals opfattelse, at det i lyset af de mange afsløringer af mulige ulovligheder, som efterretningstjenesten er blevet beskyldt for, er helt nødvendigt, at der gennemføres en undersøgelse af, om der er hold i disse beskyldninger eller ikke.

SF og Enhedslisten havde gerne set, at denne lov var blevet vedtaget af et bredt flertal i Folketinget. Det skyldes, at det efter SF's og Enhedslistens opfattelse burde være i ethvert demokratisk partis interesse at få afklaret, om efterretningstjenesterne har efterlevet regler og retningslinjer udstukket af regeringer og ministre igennem tiden, og at tjenesterne ikke har fungeret som en stat i staten. Det har de borgerlige partier med Venstre og Det Konservative Folkeparti i spidsen imidlertid ikke ønsket. Det er svært at